

Noty o Autorach / Notes on Authors

Abassy Małgorzata — doktor habilitowana, profesor UJ, kulturoznawczyni i literaturoznawczyni, rusycystka i iranistka, dyrektorka Instytutu Rosji i Europy Wschodniej, kierowniczką Zakładu Nowożytnej Kultury Rosyjskiej i Teorii Systemów Kulturowych w Instytucie Rosji i Europy Wschodniej, na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego. Autorka pięciu monografii: *Inteligencja a kultura. O problemach samoidentyfikacji dziewiętnastowiecznej inteligencji rosyjskiej* (2008), *Irańska inteligencja i Rewolucja Konstytucyjna (1905–1911)* (2010), *Kultura wobec postępu i modernizacji. Rosja i Iran w perspektywie porównawczej* (2013), *Russian Mason — Nicolas Novikov* (2015), *Modernizacja w cieniu Allaha. Współczesny Iran* (2019), oraz kilkudziesięciu artykułów w językach polskim, angielskim i rosyjskim. Obszary zainteresowań badawczych to: inteligencja i elity intelektualne, kulturowe uwarunkowania odmienności Rosji i krajów islamskich od Zachodu, stosunki rosyjsko-irańskie i polsko-rosyjskie na fundamencie kultury, literatura piękna i publicystyka jako narzędzia kształtowania świadomości narodowej oraz źródło wiedzy o historii i mentalności narodów, cybernetyka jako „myśl porządkująca kulturę”.

Abbrasowicz Gabriela — doktor nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa, slawistka. Na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach realizuje projekt badawczy „(Trans)pozycje idei w chorwackim i serbskim dramaturgii oraz teatrze (1990–2020). Perspektywa transkulturowa”, finansowany ze środków NCN. Przedmiotem jej badań naukowych jest współczesny dramat i teatr postjugosłowiański, który analizuje z perspektywy antropologii ciała i transkulturowości. Autorka książki *Dramat ciała. Ciało w dramacie. Twórczość serbskich i chorwackich dramaturgów w latach 1990–2010* (Wrocław 2016) i wielu artykułów oraz współredaktorka antologii nowego dramatu chorwackiego i bośniacko-hercegowińskiego.

Bakuła Bogusław — profesor na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Prace w dziedzinie krytyki postkolonialnej, komparatyki, samizdatu w Europie Środkowej oraz Wschodniej. Najnowsze książki: *Dyskurs postkolonialny we współczesnej literaturze i kulturze Europy Środkowo-Wschodniej* (Poznań 2015); *Eineparallele Welt. Beiträge zur unabhängigen Kultur in Polen 1976–1989* (Bielefeld 2018); *Nie zależności. Przypadki literatury i kultury poza cenzurą w latach 1976–1989* (Poznań 2020); artykuł *The motherlands of poets. The Ukrainian exiles: Vasyl Stus (1938–1985), Ivan Svitlichny (1929–1992) and Ihor Kalynets (1939)*, [w:] *Komplexnosť tvorivosti. Zbornik prispěvkov k jubilee Márie Bátorovej*, red. Renáta Bojničanová, Tamara Šimončíková Heribanová (Bratislava 2020).

Brzechczyn Krzysztof — profesor doktor habilitowany, zatrudniony na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza i w Oddziałowym Biurze Badań Historycznych IPN w Poznaniu. Zainteresowania badawcze: filozofia historii, historia myśli politycznej, historia najnowsza, teoria historii.

Fast Piotr — historyk literatury rosyjskiej, przekładoznawca, tłumacz. Zajmuje się literaturą dwudziestowieczną i najnowszą. Pracuje w Uniwersytecie Śląskim.

Firlej Agata — doktorka habilitowana, profesorka Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Instytucie Filologii Słowiańskiej w Poznaniu, komparatystka, badaczka teatru, tłumaczka literatury czeskiej. Autorka książek i artykułów z zakresu: reprezentacji Zagłady w czeskiej dramaturgii i prozie (*Nieobecność. Ujęcia Szoa w czeskiej dramaturgii*, 2016), przekładu literackiego i recepcji literatury czeskiej w Polsce. Tłumaczka czeskiej poezji i sztuk teatralnych. Zainteresowana kulturą żydowską i area studies.

Gadacz Tadeusz — polski filozof i religioznawca specjalizujący się w filozofii człowieka, wykładowca akademicki, tłumacz, profesor nauk humanistycznych. Uczeń Józefa Tischnera. W latach 1996–1999 kierownik Katedry Filozofii Religii na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Warszawskiego, później profesor Collegium Civitas w Warszawie, dyrektor Instytutu Filozofii i Socjologii Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie oraz pracownik Wydziału Humanistycznego Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Redaktor *Encyklopedii religii* Wydawnictwa Naukowego PWN. Od 2019 radny Sejmiku Województwa Małopolskiego.

Kieniewicz Jan — historyk, profesor zwyczajny na Uniwersytecie Warszawskim. Studia historyczne na UW ukończył w 1960, uzyskał stopień doktora w 1966, a doktora habilitowanego w zakresie historii nowożytnej w 1974. W 1983 został profesorem, w 1996 zwyczajnym. Kierował Katedrą Iberystyki UW 1975–1981, był wicedyrektorem Instytutu Historycznego UW 1981–1988, ambasadorem RP w Hiszpanii 1990–1994, wicedyrektorem OBTA/IBI Artes Liberales 1996–2008. Zajmował się dziejami Indii i ekspansji przedkolonialnej, Hiszpanią czasów nowożytnych i najnowszych, historią Polski i Europy. Obecnie prowadzi badania nad porównawczymi dziejami cywilizacji i problematyką tożsamości w okresie zmiany społecznej.

Kopacki Andrzej — doktor habilitowany, pracuje w Instytucie Germanistyki Uniwersytetu Warszawskiego i w redakcji „Literatury na Świecie”; napisał między innymi: *Lirykę Hansa Magnusa Enzensbergera* (1999); *Spod oka. Eseje o literaturze niemieckiej i nie tylko* (2002); *Literaturę samonegacji* (2009) (o współczesnej prozie niemieckojęzycznej). Wydał utwory wybrane Enzensbergera (2001) i Brechta (2012), a jako tłumacz opublikował *Źródło dramatu żałobnego w Niemczech Benjamina* oraz wiele przekładów wierszy (Benn, Brecht, Enzensberger, Krüger, Grünbein). Jego specjalności to liryka i proza niemieckojęzyczna (XX–XXI w.), komparatystyka polsko-niemiecka i przekład literacki. Ostatnie książki: *Musze w kapeluszu* (2012) (o liryce, prozie i przekładzie); *Rozmowa o drzewach* (2016) (o wierszu niemieckojęzycznym); *Praca Kaliope. Eros i narracja* (o prozie autorek niemieckojęzycznych i polskich).

Laniewski Paweł — doktorant w Instytucie Filologii Wschodniosłowiańskiej Uniwersytetu Śląskiego. Jego zainteresowania badawcze skupiają się wokół zagadnień literatury najnowszej i modernistycznej oraz powiązań literaturoznawstwa z filozofią, zwłaszcza poststrukturalizmem.

Madej Adrian — prawnik i germanista. W latach 2007–2013 studia prawnicze, od 2005 do 2010 studia filologii germańskiej na Uniwersytecie Wrocławskim oraz Philipps-Universität w Marburgu. Od 2014 roku doktor nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa. Adiunkt w Instytucie Filologii Germańskiej (Zakład Kultury Krajów Niemieckojęzycznych i Śląska) na Uniwersytecie Wrocławskim. Zainteresowania naukowe: prasoznawstwo oraz dyskursy tożsamościowe.

Matusiak Agnieszka — doktorka habilitowana, literaturoznawczyni, sławistka, profesorka Uniwersytetu Wrocławskiego. Od 1998 roku pracuje w Instytucie Filologii Słowiańskiej. W latach 2008–2018 kierowała Zakładem Ukrainistyki IFS. Od 2015 roku jest kierowniczką Centrum Transkulturowych Studiów Posttotalitarnych na Wydziale Filologicznym UW. Jej zainteresowania naukowe dotyczą literatury ukraińskiej i rosyjskiej, studiów nad płcią, studiów memorialnych i nad traumą, studiów postkolonialnych oraz dekolonialnych. Jest autorką ponad stu publikacji naukowych. Najnowsza

monografia: *Wyjść z milczenia. Dekolonialne zmagania kultury i literatury ukraińskiej XXI wieku z traumą posttotalitarną* (2018; wyd. ukr. 2020). Redaktorka naczelna serii wydawniczej „Wrocławskie Studia nad Posttotalitaryzmami” (Wydawnictwo UW). Obecnie w ramach sieci badawczej Laboratorium Transkulturowych Studiów nad Dramatem i Teatrem Postkomunistycznej Europy kieruje projektem *I znów prolog?*, realizowanym we współpracy z Instytutem Teatralnym im. Zbigniewa Raszewskiego w Warszawie.

Nakoneczny Tomasz — doktor, adiunkt w Instytucie Wschodnim UAM, kierownik Zakładu Studiów Wschodnich na Wydziale Historycznym UAM w Poznaniu. Zajmuje się współczesnym literaturoznawstwem oraz kulturą popularną. Tematyka jego prac obejmuje między innymi takie zagadnienia, jak: postmodernizm, awangarda, pogranicze kulturowe, neopoganizm i sport współczesny. Od pewnego czasu głównym przedmiotem jego zainteresowań pozostają dyskursy postzależnościowe, w tym zwłaszcza badania postkolonialne. Autor między innymi monografii pod tytułem *(Po) nowoczesna tożsamość intelektualisty. Wiktor Pielewin i Jerzy Pilch na tle „końca literatury”*.

Okoński Krzysztof — doktor habilitowany, profesor Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, germanista, pracownik Instytutu Nauk o Kulturze. Zainteresowania badawcze: literatura niemiecka w publicystyce „Kultury” paryskiej i drugiego obiegu w PRL; literatura, muzyka rockowa a opozycja w NRD i PRL; twórczość tureckich i polskich (post)migrantów we współczesnych Niemczech; kultura pamięci po 1989 roku. Najnowsza publikacja: *Auf der Suche nach der verlorenen Freiheit* (Dresden 2017).

Polak Andrzej — doktor habilitowany, profesor Uniwersytetu Śląskiego, literaturoznawca. Od roku 2002 adiunkt w Zakładzie Historii Literatury Rosyjskiej Instytutu Filologii Wschodniosłowiańskiej Uniwersytetu Śląskiego. Zajmuje się współczesną prozą rosyjską, między innymi prozą historyczną i fantastyką, a także twórczością rosyjskich postmodernistów i praktykami postkolonialnymi w literaturze rosyjskiej. Jest autorem monografii *Proza historyczna Bułata Okudźawy. Z problemów gatunku i intertekstualności*, książki *Grając przeszłością i przyszłością. Rosyjska fantastyka alternatywna i socjologiczna* oraz licznych publikacji w czasopiśmie i tomach zbiorowych.

Popiel-Machnicki Wawrzyniec — doktor habilitowany, profesor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, dyrektor Instytutu Filologii Rosyjskiej i Ukraińskiej UAM w Poznaniu. Jako nauczyciel akademicki prowadzi zajęcia z literatury rosyjskiej XX i XXI wieku. Interesuje się aspektami religijnymi w literaturze rosyjskiej oraz polsko-rosyjskimi związkami literackimi.

Sauerland Karol — profesor doktor habilitowany, germanista, filozof i matematyk, od 1977 do 2006 roku kierował Zakładem Literatury Instytutu Germanistyki UW, od 1979 również Katedrą Germanistyki UMK (z przerwą od 1986 do 1990); w latach 2011–2012 profesor UJD w Częstochowie, 2013–2018 profesor zwyczajny Akademii Pomorskiej w Słupsku, profesury gościnne w Niemczech, Szwajcarii, Francji i Czechach. Nagroda im. A. von Humboldta (1995) oraz w 2016 roku Nagroda im. Petöfiego (Budapeszt). Najnowsza publikacja: *Tagebuch eines engagierten Beobachters*, Dresden, Neisse Verlag 2021.

Wolting Monika — doktor habilitowana, profesor w Instytucie Filologii Germańskiej Uniwersytetu Wrocławskiego. Wiceprezydentka Towarzystwa Goethego w Polsce oraz rzeczniczka Międzynarodowego Centrum im. Christy Wolf. W roku 2020 została wyróżniona nagrodą Zasłużeni dla Pojednania. Jej obszary badawcze leżą w miejscu przecięcia nauk literaturoznawczych i kulturoznawczych, w swoich pracach wykorzystuje teorie semiotyczne, w szczególności narratologiczne. Zajmuje się współczesną literaturą niemiecką, estetyką i polityką, literaturą zaangażowaną, literaturą transkulturową, migracyjną, kulturową tożsamością, bada teksty literatury niemieckiej i polskiej. Ostatnie publikacje: *Neues historisches Erzählen*, red. Monika Wolting, Göttingen 2019; *Der neue Kriegsro-*

man. *Repräsentationen des Afghankriegs in der deutschen Gegenwartsliteratur*, Heidelberg 2019; *Zaangażowanie. Reprezentacje polityczności w literaturze niemieckiego obszaru kulturowego*, red. Monika Wolting, Ewa Jarosz-Sienkiewicz, Kraków 2019; *Klassik als kulturelle Praxis*, red. Paula Wojcik, Stefan Matuschek, Sophie Picard, Monika Wolting, Berlin-Boston 2019.

Wójcik Paula — profesor literatury światowej w Instytucie Komparatystyki Uniwersytetu Wiedeńskiego. Habilitowała się na Uniwersytecie Friedricha Schillera w Jenie na temat teorii klasyki i kanonu w roku 2019. Tamże też zdobyła tytuł doktora pracą na temat dekonstrukcji stereotypów żydowskich w literaturze polsko-, niemiecko- i angielskojęzycznej. Zajmuje się literaturą polską, niemiecko- i angielskojęzyczną od końca XVIII wieku do dziś, literaturą i tematyką żydowską, transferem literackim polsko-niemieckim, oraz literaturą w mediach. W przygotowaniu są dwie publikacje: monografia *Theorie der Klassik. Grundzüge einer transkulturellen Praxis am Beispiel der Ballade* (De Gruyter 2021) oraz tom publikowany razem z Sophie Picard i Hannes Höfer *Iconizing literature, art, and science. Intermediality and value in popular culture* (Palgrave Macmillan 2021).